

TRỊNH CÔNG SƠN IN TRANSLATION

TRỊNH CÔNG SƠN TRỊNH QUANG MINH-TÂM

1

What did Son do to make his songs appear fresh and new? Văn Ngọc stresses Sơn's new approach to lyrics, which, he says, were not restricted to the function of telling a story with a beginning and an end. "They had a life completely independent, free. They could evoke beautiful images, impressions, and brief thoughts that sometimes reached the level of surrealism; and between them sometimes there was no logical relationship at all"... Søn designed his songs to make an end run around the conscious intellect in order to reach the heart directly. To achieve this effect, he used the same techniques employed by many modern poets, which is why he is so frequently called a poet, not a mere songwriter. These techniques include purposeful incoherence (at least at the level of logic); unusual grammar that pushes at the limits of what is acceptable; fresh diction, images, and metaphors; startling word collocations; and rhyme, both true rhyme and off rhyme.

—John C. Schafer, "The Trịnh Công Sơn Phenomenon"

Cuối cùng cho một tình yêu (1958)

ừ thôi em về Chiều mưa giông tới Bây giờ anh vui Hai bàn tay đói Bây giờ anh vui

Hai bàn chân mỏi Thời gian nơi đây Bây giờ anh vui Một linh hồn rỗi Tình yêu xứ này

Một lần yêu thương Một đời bão nổi Giã từ giã từ Chiều mưa giông tới Em ơi em ơi

Sầu thôi xuống đầy Làm sao em nhớ Mưa ngoài sông bay Lời ca em nhỏ Nỗi lòng anh đây

Sầu thôi xuống đầy Sầu thôi xuống đầy END OF AN AFFAIR

Just head on home It'll rain tonight For now I'm ok Two hungry hands For now I'm ok

Two tired feet
The moment is here
For now I'm ok
A soul redeemed
In love with this land

A shot at love
A life of storms
Goodbye goodbye
It'll rain tonight
My dear my dearest

It fills me with grief
How is it you remember
Outside the rain flies
The words you sing softly
The ache in my heart

It fills me with grief It fills me with grief

Diễm xưa (1960)

Mưa vẫn mưa bay trên tầng tháp cổ
Dài tay em mấy thuở mắt xanh xao
Nghe lá thu mưa reo mòn gót nhỏ
Đường dài hun hút cho mắt thêm sâu

Mưa vẫn hay mưa trên hàng lá nhỏ Buổi chiều ngồi ngóng những chuyến mưa qua Trên bước chân em âm thầm lá đổ Chợt hồn xanh buốt cho mình xót xa

Chiều này còn mưa sao em không lại Nhỡ mai trong cơn đau vùi Làm sao có nhau, hằn lên nỗi đau Bước chân em xin về mau

Mưa vẫn hay mưa cho đời biển động Làm sao em nhớ những vết chim di Xin hãy cho mưa qua miền đất rộng Để người phiêu lãng quên mình lãng du

Mưa vẫn hay mưa cho đời biển động Làm sao em biết bia đá không đau Xin hãy cho mưa qua miền đất rộng Ngày sau sỏi đá cũng cần có nhau

Song for Diêm

Rain still flying over temple floors Your long arms how often your pale eyes A rain of leaves rustles your small heels Eyes that deepen as the long road winds

Rain still falling on rows of small leaves
I sit tonight as in flights of rain past
Over your footsteps the silent leaves pour
Then suddenly grief like white ice

Still raining tonight why won't you return
What if the pangs are buried below
How to be with each other, pain raised in relief
Won't your footsteps please hurry home

Rain still falling makes a storm of my soul How do you record marks from birds departing Please pass the rain over these broad open places And let a wanderer forget his wandering

Rain still falling makes a storm of my soul How do you know gravestones can't suffer Please pass the rain over these broad open places Soon even these stones will need each other Xa dấu mặt trời (1965?)

Hôm nay thức dậy Không còn thấy mặt trời Không còn thấy loài người Vây phủ quanh đời Nói tiếng yêu thương

Hôm nay thức dậy Không còn thấy mặt trời Không còn thấy một người Hơi thở ru đời Như gió ru mây

Hôm nay thức dậy Không còn thấy ai Cuộc tình chìm xuống Xa vắng tiếng cười

Hôm nay thức dậy Không còn thấy người Xa nhau hôm này Chua xót hôm mai

Hôm nay thức dậy Không nhìn thấy mặt trời Hay mình đã lạc loài Vó ngựa trên đời Hay dấu chim bay

Hôm nay thức dậy Không nhìn thấy mặt trời Như vừa mới vào đời Tay mẹ đâu rồi Nôi trống ru ai

> Hôm nay thức dậy Ôi ngẩn ngơ tôi Hôm nay thức dậy Mê mỏi thân tôi

NO TRACE OF THE SUN

When I awoke today
I could no longer see the sun
Nor any sort of people
Encircling life
Speaking words of love

When I awoke today
I could no longer see the sun
Nor any person at all
A breath lulls the world
Like a breeze lulls the clouds

When I awoke today
No one was left
All feeling sank down
Far from the sound of laughter

When I awoke today
No people were left
Today is far away
And sorrow comes tomorrow

When I awoke up today
The sun was no longer there
Or else we've gotten lost
Horse hooves over the earth
Or signs of birds in flight

I woke up today
The sun was no longer there
Like a newborn entering the world
Where did Mother's hand go
The cradle is empty

I woke up today O dazed and unknowing I I woke up today How worn my body feels Tôi sẽ đi thăm (≤ 1967)

1. Khi đất nước tôi thanh bình Tôi sẽ đi thăm Tôi sẽ đi thăm, một phố đầy hầm Đi thăm một con đường nhiều hố Khi đất nước tôi không còn chiến tranh Bạn bè mấy đứa vừa xanh nấm mồ

Khi đất nước tôi thanh bình
Tôi sẽ đi thăm
Tôi sẽ đi thăm, cầu gẫy vì mìn
Đi thăm hầm chông và mã tấu
Khi đất nước tôi không còn giết nhau
Trẻ con đi hát đồng dao ngoài đường

Khi đất nước tôi thanh bình
Tôi sẽ đi không ngừng
Sài Gòn ra Trung
Hà Nội vô Nam
Tôi đi chung cuộc mừng
Và mong sẽ quên
Chuyên non nước mình

2. Khi đất nước tôi thanh bình Tôi sẽ đi thăm
Tôi sẽ đi thăm, nhiều nghĩa địa buồn
Đi xem mộ bia nhiều như nấm
Khi đất nước tôi không còn chiến tranh
Mẹ già lên núi tìm xương con mình

Khi đất nước tôi thanh bình
Tôi sẽ đi thăm
Tôi sẽ đi thăm, làng xóm thành đồng
Đi thăm từng khu rừng cháy nám
Khi đất nước tôi không còn giết nhau
Moi người ra phố mời rao nu cười

Khi đất nước tôi thanh bình
Tôi sẽ đi không ngừng
Sài Gòn ra Trung
Hà Nội vô Nam
Tôi đi chung cuộc mừng
Và mong sẽ quên
Chuyện non nước mình

I'll Go and Visit

When my country's at peace
 I'll go and visit

 I'll visit a town filled with trenches
 A road strewn with craters

 When my country's war has ended
 My friends' graves will turn to green

When my country's at peace
I'll go and visit
I'll visit a bridge wrecked by mines
Buried pits and bayonets
When my countrymen no longer kill each other
Young children will sing old songs freely

When my country's at peace
I'll roam it endlessly
From Sai Gon to the Center
From Ha Nôi to the South
I'll roam with happy heart
And hope to forget
My country's past

2. When my country's at peace
I'll go and visit
I'll visit many sad graveyards
The graves as dense as mushrooms
When my country's war has ended
Old mothers will search for bones in the hills

When my country's at peace
I'll go and visit
I'll visit villages turned to metal
Every forest burned black
When my countrymen no longer kill each other
Everyone will visit town with a smile

When my country's at peace
I'll roam it endlessly
From Sai Gon to the Center
From Ha Nôi to the South
I'll roam with happy heart
And hope to forget
My country's past

Ta thấy gì đêm nay (≤ 1968)

Ta đã thấy gì trong đêm nay?

Cờ bay trăm ngọn cờ bay

Rừng núi loan tin đến mọi miền

Gió hoà bình bay về muôn hướng

Ngày vui con nước trôi nhanh

Nhịp sống bao la xoá bỏ hận thù

Gặp quê hương sau bão tố

Giọt nước mắt vui hay lòng gỗ đá

Ta đã thấy gì trong đêm nay?
Bàn tay muôn vạn bàn tay
Những ngón tay thơm nối tật nguyền
Nối cuộc tình nối lòng đổ nát
Bàn tay đi nối anh em
Về suối quê hương tắm gội nhục nhằn
Mười năm đêm trong tiếng súng
Ruông lúa bãi dâu qua cơn kinh hoàng

Mẹ già cười xanh như lá mới trong khu vườn Ruộng đồng Việt Nam lên những búp non đầu tiên Một đoàn tàu đi nhả khói ấm hai bên rừng Một đàn gà cao tiếng gáy đánh thức bình minh

Ta đã thấy gì trong đêm nay?

Cờ bay trăm ngọn cờ bay

Đường phố hôm nay sáng rực đèn

Sáng rực đèn trong làng trong xóm

Người đi như nước qua đê

Mặt đất ưu tư đã mở nụ cười

Hàng cây xanh thay áo mới

Người bước bước nhanh như rừng đi tới

Ta đã thấy gì trong đêm nay?

Dèn soi trăm ngọn đèn soi

Mặt đất rung rinh bước triệu người

Phá ngục tù đi dựng ngày mới

Rạng đông soi sáng tương lai

Giòng máu anh em đã nhuộm mặt trời

Cùng xương khô lên tiếng nói

Đời sống ấm êm nhân danh con người

WHAT DID I SEE IN THE NIGHT

What did I see in the night?
Flags flying in the hundreds
The forests and mountains spreading the news to all places
Winds of peace blowing in all directions
Even the water flowing faster this happy day
The immense rhythms of life stamping out hatred
Greeting my homeland after the storm
With tears of joy or hearts of wood and stone

What did I see in the night?

Hands without number

Each finger reaching outward to the wounded

Joining loves and mending broken hearts

Joining us to one another

Returning to the streams of my home and washing out the shame

The ten years of nights in gunfire

The paddies and fields that passed through horror

An old mother's smile green like young leaves in a garden Viêt Nam's paddies raising up the first buds Smoke from a fleet of ships warming the forests of both banks A flock of roosters crowing to greet the dawn

What did I see in the night?
Flags flying in the hundreds
City streets now shining with bright lights
Bright lights in every village and hamlet
People passing like water over a dam
The haggard earth breaking into a smile
The hedgerow trees changing their clothes
People stepping quickly as though a forest were advancing

What did I see in the night?
Lights shining in the hundreds
The earth trembling under a million human footsteps
Tearing down prisons to erect the new day
Lighting up the future with the dawn
For though our blood has stained the sun
With these dry bones we raise our voices
To peace and comfort in humankind's name

TÌNH XỚT XA VỪA (1970)

Xin vỗ tay cho đều Khi đêm đổ xuống đời ta Xin vỗ tay cho đều Khi tình trôi đã trôi xa Nụ cười đã cuốn ta đi Một ngày lại thấy ta về

Xin đứng yên trong chiều
Trên môi thở khói quạnh hiu
Xin đứng yên trong chiều
Phơi tình cho nắng khô mau
Về đây thân xác hư hao
Đêm đêm nằm nghe lá
Than van chút niềm đau ngọt ngào

Một ngày trên vai Bão tố nguôi ngoai Nhìn đời quanh đây Hết những mê say Lòng chùng đam mê Sớm tối qua đi σ hờ

Từng ngày chôn chân Nhớ phố lang thang Đời tình nuôi quên Những sáng mênh mông Trả lại hôm nay Bốn phía thinh không ngỡ ngàng

Xin vỗ tay cho đều
Trong tim giọt máu vừa khô
Xin vỗ tay cho đều
Môi người thôi những âm ba
Một lời tình cuối vu vơ
Môt ngày tình xót xa vừa

Xin đứng yên trong chiều
Lao xao từng bóng hoàng hôn
Xin đứng yên trong chiều
Treo tình trên chiếc đinh không
Gập ghềnh nhiều kiếp lưu vong
Ta lăn đời đã quá
Đôi tay vẫn còn ôm mịt mùng

Gentle Anguish

Please applaud with taste
When night spills down my life
Please applaud with taste
When love has flowed far away
A smile swept me off
Another day will see me back

Please stand still in the evening
On the lips a lone breath of smoke
Please stand still in the evening
Hang love out for the sun to dry
Back here it's a damaged body
Lie in bed and listen to the leaves
Grieve a little pain with sweetness

One day on our shoulders
The storm will subside
Look all around you
The trances are broken
The cravings of the heart
How the nights pass in a blur

Each day stuck in place Remembering those roving streets The will to live feeding neglect Of those boundless mornings Handed back today Struck dumb in all directions

Please applaud with taste
In the heart a dried drop of blood
Please applaud with taste
Each person stops their sound
A word for love's aimless end
A day for love's gentle anguish

Please stand still in the evening
Rustling the sunset shadows
Please stand still in the evening
Hang love on an empty nail
An exile's life is full of cracks
I've rolled up the world from before
Both arms still clutch at a blackness

ĐÊM THẤY TA LÀ THÁC ĐỔ (1971)

1. Một đêm bước chân về gác nhỏ Chợt nhớ đóa hoa tường vi Bàn tay ngắt hoa từ phố nọ Giờ đây đã quên vườn xưa Một hôm bước qua thành phố lạ Thành phố đã đi ngủ trưa

Đời ta có khi là lá cỏ Ngồi hát ca rất tự do Nhiều khi bỗng như trẻ nhớ nhà Từ những phố kia tôi về

Ngày xuân bước chân người rất nhẹ Mùa xuân đã qua bao giờ Nhiều đêm thấy ta là thác đổ Tỉnh ra có khi còn nghe

2. Một hôm bước chân về giữa chợ Chợt thấy vui như trẻ thơ Đời ta có khi là đốm lửa Một hôm nhóm trong vườn khuya Vườn khuya đóa hoa nào mới nở Đời tôi có ai vừa qua

Nhiều khi thấy trăm nghìn nấm mộ Tôi nghĩ quanh đây hồ như Đời ta hết mang điều mới lạ Tôi đã sống rất ơ hờ

Lòng tôi có đôi lần khép cửa Rồi bên vết thương tôi quì Vì em đã mang lời khấn nhỏ Bỏ tôi đứng bên đời kia

AT NIGHT I FEEL LIKE A WATERFALL

1. One night my steps came back to the loft
And rambler roses to my mind
The hands that plucked them from that street
The old garden I've now forgotten
One day I stepped through a strange town
That had left for its nap

Sometimes my life feels like grass Sitting and singing at ease More often a boy feeling homesick From other places come back

In spring people step very quietly
And spring is already done
In the nights I feel like a waterfall
That sometimes I hear wide awake

2. One day my steps came back to the market And to happiness like a child's Sometimes my life is a tongue of flame Gathered in a midnight garden On the night its flower bloomed Who was it that passed my life by

> I often see graves without number Beside this clear lake I'll rest My life has used up its newness How heedlessly I have lived

At times my heart shuts its doors Then I kneel beside an open sore For you've put on words of prayer And stranded me on the other shore